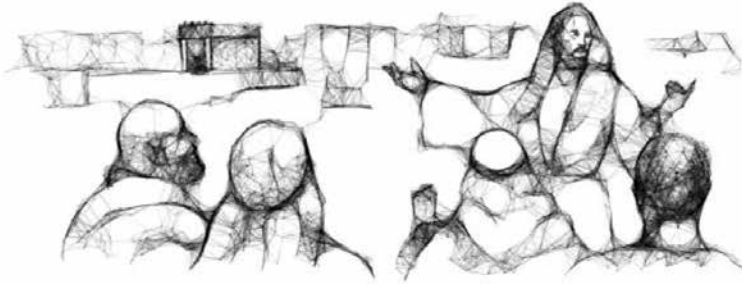

Le tla ba lipaki tsa ka

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea beke ena bala:

Liketso 1:6–8, Luka 24:25, Luka 24:44–48, Deut. 19:15, Liketso 1:9–26, Liprov. 16:33.

Temana Khopolo:

“Empa le tla fuoa matla mohla Moea o Halalelang o tlang lōna; ’me le tla ba lipaki tsa ka Jerusalema, le naheng tsohle tsa Judea, le ea Samaria, le ho isa pheletsong ea lefatše” (Liketso 1:8).

Thomo ea Jesu lefatšeng e ne e phethetsoe. Molimo ha morao o tla romela Moea o Halalelang, ea tla tiisa maleke a bona ka meeka le mehlolo e mengata—o tla ba fa matla le ho ba etella pele thomong e tla fihla lipheletsong tsa lefatše. Jesu o ne a ke ke a lula le bona ka ho sa feleng ka nama ea botho. Ho apara botho ha hae ha ha tlisa feela bofokoli ba botho thomong ea ka lefatše lohle, empa nyolohelo ea hae leholimong e ne hlokeha hore Moea o tle o theohe.

Ho fihlela tsohong ea Jesu, leha hole joalo, barutuoa ba ne ba sa tsebe hantle lintho tsena. Ha ba siea lintho tsohle ho mo latela, ba ne ba lumela hore ke moloaneli oa tokoloho ea se-pilotiki eo ka letsatsi le leng a tlang ho leleka ma-Roma naheng ea bona, le ho khutlisa borena ba Davida, le ho khutlisetsa Iseraele khanyeng ea eona ea pele. Hone ho se bonolo ho bona ho nahana ka tsela e ’ngoe.

Ke taba ea mantlha ea taelo ea Jesu ho barutuoa ba hae ho Liketso 1. Tšepiso ea Moea e tla tlasa maemo ana. Khaolo hape e hlalosa ho khutlela ha Jesu leholimong le hore na kereke ea pele e ile ea itokisetsa joang Pentekonta.

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetssa Sabatha, 7 Phuptjane.*

Ho Tsosolosa Ha Iseraele

Hona le mefuta e 'meli ea boporofeta Testamenteng ea Khale, bo bong bo supa Mesia ea mosa ea tla busa ka ho sa feleng (Ps. 89:3, 4, 35–37; Esa. 9:6, 7; Ezek. 37:25; Dan. 2:44; 7:13, 14), bo bong bo porofetang hore Mesia o tla shoela libe tsa batho (Esa. 52:13–53:12; Dan. 9:26). Boporofeta boo ha bo loants'ane. Li mpa li supa maemo a mabeli a latelang a bosebeletsi ba Mesia: ea pele o tla utloisoa bohloko, e be hona e bang Morena (Luka 17:24, 25; 24:25, 26). Bothata ba Bajude ba lekholo la pele la lilemo ka tebello ea Mesia, leha hole joalo, e ne e le hore e ne nkile lehlakore le leng. Tšepo ea morena oa Mesia ea tla tliša tokoloho ea se-polotiki e ile ea sira karolo ea Mesia ea tla utloisoa bohloko le ho sha . Qalong, barutuo ba ne ba e-na le tšepo ena ea morena oa Mesia. Ba ne ba lumela hore Jesu ke Mesia (Matt. 16:16, 20) 'me ka linako tse ling ba ne ba khaoletsoa ba ntse ba buisana ka hore na ke mang ea tla lula ka letsohong la hae le letona ha a nka setulo sa borena (Mark 10:35–37, Luka 9:46). Ho sa natsoe lithokomeliso tsa Jesu ka se mo tobileng, ba ne ba sitoa ho utloisisa seo a se bolelang. Ka hona, ha a sha , ba ferekana le ho nyahama. Ka mantsoe a bona, “Ha e le rōna, re ne re tšepile hobane ke eena ea tla lopolla Iseraele” (Luka 24:21).

Bala Liketso 1:6. Potso ee e reng ka seo ba neng ba ntse ba sa se utloisise? Ho Liketso 1:7, Jesu o ile a ba araba joang?

Haeba lefu la Jesu le bolela lefu le bohloko la tšepo ea barutuo ba hae, tsoho e ile ea e tsosolosa, ho tsosa tebello tsa bona tsa se-polotiki mohlomong ho isa boemong bo itseng. Ho ne ho bonahala ho utloahala ho nka tsoho e le sesupo se matla hore 'muso oa Mesia qetellong o tla theha .

Karabong ea hae potsong ea bona, leha hole joalo, Jesu ha a ka a fana ka karabo e tobileng. Ha a ka a latola maikutlo a bona a amanang le potso ea puso e tlang ho tla haufinyane, empa hape ha a ka a e amohela. A siea taba e sa qetoa, h'a ba hopotsa hore linako tsa tšebetso ea Molimo ke tsa hae a 'notši, 'me ka hona ha li matleng a botho.

Ho ea ka Luka 24:25, bothata ba sebele e ne e le bofe ba barutuo? Hobaneng ho le bobebe ho lumela seo re batlang ho se lumela, khahlanong le seo Bible e se rutang? Ke joang re ka balehelang leraba lee?

Thomo ea Barutuo

Bala Liketso 1:8. Ho e-na le ho kena lahabeeng la boporofeta, barutuo ba ne ba lebeletsoe ho etsa eng?

Ho na le lintlha tse 'ne tsa bohlokoa sekheng sena malebana le thomo ea barutuo:

1. Neo ea Moea. Moea e sa le o le tšebetsong kamehla hara batho ba Molimo. Ho ea ka baporofeta, leha hole joalo, ho tla ba le ho tšolleloa ha Moea o halalelang ka moso (Esa. 44:3; Joele 2:28, 29). Joalo kaha Jesu ka bo eena a ile a tlotsoa ke Moea o halalelang, Moea o Halalelang o n'o so ntso le tšebesong nakong ea bosebeletsi ba hae (Luka 4:18–21) empa ka molao ha o oa ka oa ananeloa ho fihlela Krete a nketsoe Leholimong (Johanne 7:39, Liketso 2:33).

2. Tšebetso ea Bopaki. Paki tleho ea kapele. Barutuo ba ne ba filoe matla a ho fana ka bopaki bo joalo (Liketso 1:21, 22; 4:20; bapisa le 1 Johanne 1:1–3) 'me joale ba ne ba filoe thomo ea ho arolelana le lefatše maiphihlelo a bona a ikhethang le Jesu.

3. Moralo oa Thomo. Barutuo ba ne ba lokela ho paka pele Jerusalema, e be Judea le Samaria, le ho isa lipheletsong tsa lefatše. E ne e le morero o tsoelang pele. Jerusalema e ne e le khubu ea bophelo ba bolumeli ba se-Juda, sebaka seo Jesu a ileng a ahloloa le ho thakhisoa. Judea le Samaria e ne e le libaka tse ahelaneng moo Jesu hape a sebelelitseng. Barutuo, leha hole joalo, ba ne ba sa lokele ho fella mona feela. Bophara ba thomo ea bona bo ka lefatše.

4. Mokha oa thomo. Linakong tsa Testamente, e ne e le lichaba tse neng li lokela ho khahloa ke ho tla ho Molimo (sheba Esa. 2:1–5), e seng hore Iseraele e “nke” Molimo ho ea lichabeng. Mekhelo e fokolang (ka mohlala, Jonase) ha e senye molao o akaretsang. Joale mokha oa tšebetso o ne o fapane. Jerusalema e ne e ntse e le khubu, empa ho e-na le ho lula le ho theha metso moo, barutuo ba ne ba lebeletsoe ho tsoela le lipheletsong tsa lefatše.

Bala Luka 24:44–48. Schlohlolo sa molaetsa oo ba neng ba lokela ho o ruta ke sefe?

Matsatsing a mashome a mane ao aa qetileng le barutuo kamora tsoho (Liketso 1:3), Jesu o lokela e be o hlalositse boholo ba 'nete ho bona ka 'muso oa Molimo, leha e ne e ba ho sa na le se sehlo seo ba neng ba sa se utloisise, joalo kahapotsa ea bona ho Liketso 1:6 e bontša. Ba ne ba tseba ka boporofeta empa joale ba ne ba ka bo bona ka leseli le lecha, leseli le tsoang sefapanong le lebitleng le senang letho (sheba Liketso 3:17–19).

O tla Khutla Hape

Bala Liketso 1:9–11. Ke joang Luka a bontšang nyolohelo ea Jesu? Ke bopaki bofe bahore ho bile le mangeloi a mabeli a buileng le bona (sheba Deut. 19:15)?

Tlaleho ea Luka ea nyolohelo e khutšoanyane. Jesu o ne a na le barutuo a thabeng ea Mehloare, 'me ha a ntse a ba hlohonolofatsa (Luka 24:51), o ile a nkeloa leholimong. Puo, ke 'nete, e ea makatsa; ke hore, pono e beha joalo kahae bonoa ka mahlo a botho, e seng joalo kahae hlile e le joalo. Jesu o siea lefatše lena, 'me hone hose ka mokha o mong o bonahalang ho feta oa ho nyoloha.

Nyolohelo ea Jesu e ne e le ketso e kaholimo ho botho ea Molimo, e 'ngoe ea tse ngata ka hara Bibe. Sena se suptjoa ke tsela eo Luka a e hlahosang ka oona, ka lentsoe epērhē (“O ile a nkeloa holimo,” Liketso 1:9). Leha le sebelisitsoe mona feela Testamenteng e Ncha, puo ena e fumanoa makhetlo a mangata phetolelong ea se-Gerike ea testament e Khale (Septuagint), tsohle li hlahosa liketso tsa Molimo, se bolelang hore ke Molimo ka sebele ea nketseng Jesu Leholimong, joalo kaha e le eena ea mo tsositseng bafung (Liketso 2:24, 32; Ba-Roma 6:4; 10:9).

Kamora hore Jesu a nyamelle marung, Luka oa tlaleha—ho Liketso feela—pono ea libopuo tse peli tse apereng bosoeu tse ileng tsa lula pela barutuo. Tlhaloso e lumellana le ea mangeloi a liaparo li khanyang (Liketso 10:30, Johanne 20:12). Ba tlile ho netefaletsa barutuo hor o tla khutla hape ka tsela eo a nketoeng holimo ka eona, 'me ke Ho Liketso feela moo re bolelloang hore Jesu nyolositsoe “ba ntse ba mo talimile” (Liketso 1:9). Ka hona, ho nyolosa ho bonahalang e bile tiisetso ea ho khutla hape ka mokha o bonahalang, o tla etsahala ka maru, leha e tla ka “matla le khanya e kholo” (Luka 21:27), e seng ketsahalo ea lekunutu, kaha “mahlo ohle a tla 'mona” (Tšen. 1:7), 'me a ke ke a ba mong (Luka 9:26, 2 Ba-Thess. 1:7). Khanya ea ho khutla lekhetlo la bobeli e tla fetisa ea nyolohelo.

Ke joang re ka ithutang ho boloka bonnete, le tšepiso, ea ho khutla labobeli kamehla ka pele ho rōna? Ke joang 'nete ena e kholo e lokelang ho ama likarolo tsa maphelo a rōna, joalo ka lichelete, tse tlang pele, le liqeto tsa rōna tsa boitšoarō?

Ho Lokisetsa Pentekonta

Karabong ea hae ho Liketso 1:7, 8, Jesu ha a ka a etsa boitlamo malebana le nako. Empa, se boleloang ke mantsoe a hae ke hore kamor'a hore Moea o tle le hore barutuo ba phethe thomo ea bona, o tla khutla (sheba hape Matt. 24:14). Mantsoe a manyeloi (Liketso 1:11) hape ha a ka a arabela potso ea hore na ke neng 'muso o tla tla, empa ho ka utloisoisoa e-ka ha e-na hoba khale. Sena seka hlalosa lebaka leo barutuo ba "khutletseng Jerusalema ka thabo" (Luka 24:52). Tšepiso ea ho khutla la bobeli ha Jesu ka nako e sa boleloang, e lokelang ho bafa khothalo e eketsehileng bakeng sa thomo ea bona, ea nkoa e bolela hore bofelo bo haufi haholo. Tsoelo pele e bonahalang ho Liketso e tla netefatsa sena.

Bala Liketso 1:12–14. Ke mang hape ea neng a le phaposing e kaholimo, 'me ke joang ba ileng ba itokisetsa ho tla ha Moea?

Ho khutleng thabeng ea Mehloare, barutuo ba bokana hammoho kamoreng e ka holimo (ka se-Latine, cenaculum) ea ntle e mekato e 'meli ea bolulo Jerusalema. Balateli ba bang ba basali (Luka 8:1–3, 23:49, 24:1–12), 'moho le 'm'a Jesu le banab'abo, ba ne ba le moo le barutuo. Banab'abo Jesu (Mareka 6:3) e ne e-ka ba baena ba Jesu ka Josefa le Maria (Matt. 1:25, Luke 2:7) kapa, mohlomong, bara ba Josefa ba lenyalo la pele, se ka bolelang hore Josefa e ne e le mohlolo ha a ne a nyala Maria. Boteng ba bona hara barutuo ba hlaha e le semaka, kaha e sa le ba ena le kha o malebana le Jesu (Mareka 3:21, Johanne 7:5). empa, tsoho le ho hlaha ho khethehileng ha Jesu ho Jakobo (1 Ba-Korinthe 15:7) ho bonahala ho entse phetoho eo eohle. Ha morao Jakobo qetellong o tla be a nke le sebaka sa Petrose boetapeleng ba Bakreste ba pele (Liketso 12:17; 15:13; 21:18; Ba-Gal. 2:9, 12).

Thapelong (Liketso 1:14), le ka tempeleng ha ho rorisoa Molimo (Luka 24:53), bohle ha ho tika-tiko ba ne ba ikahetse ka matla pakong, le tšokolohong, le ho behelleng libe tsa bona thoko. Leha e ne e ka ba maikutlong a bona ho tla ha Moea ho ne ho ka isa hang-hang ho khutleng ha Jesu, boemo ba bona ba semoea bo ne bo lumellana ka botlalo le se tlang ho etsahala, ha Moea o Halalelang o tla e le karabelo ea thapelo.

Liqetong tsa rōna tsa letsatsi ka leng, ke tsela life tse re thusang ho lokisetsa tšebetso ea Moea maphelong a rōna?

Baapostola ba Leshome le metso e 'meli

Ketso ea pele ea Botsamaisi ba Bakreste bao ba pele, ba neng ba ka ba lekholo le mashome a mabeli (Liketso 1:15), e ne e le ho khetha mohlhlami oa Judase.

Bala Liketso 1:21, 22. Ke makhabane afe ao mohlhlami oa Judase a neng a lokela ho ba le oona? Hobaneng sena se lokela ho ba bohlokoa ha kalo?

Ho ne ho hlokeha paki ea tsoho ea Jesu (bapisa le Liketso 4:33); sena se hlokolosi hobane nako le nako tsoho e bonoa e le bopaki bo matla ba bo-Mesia ba Jesu le bo-'nete ba tumelo eohle ea Bokreste. Khetho, leha ho joalo, e ne e lokela ho etsoa hara ba neng ba na le barutuo a bosebeletsing bohle ba Jesu. Paulose ha morao o tla tiisa hore, leha ebile a sa ka a ba le Jesu bosebeletsing ba hae lefatšeng hakaalo, o ne a e-na le tokelo ea ho ba boemong ba moapostola hobane ho kopana ha hae le Jesu tseleng e eang Damaseka ho file matla a ho ba paki ea tsoho ea hae (1 Ba-Kor. 9:1). Leha a amohela hore o joalo ka “sefolotsana” (1 Ba-Kor. 15:8), Paulose o latotse ho inka a sa lokela joalo ka Baapostola ba bang (1 Ba-Kor. 9:2, Ba-Gal. 2:6–9). Ke ba leshome le metso e 'meli feela le Paulose, ka nako, e neng “Baapostola” ka mocha o utloisisehang (Liketso 1:25, 26); empa, ka moelelo oa mathomo, e le barumuoa, lentsoe leo hape le ka sebelisoa ho basebeletsi ba bang ba evangeli (Liketso 14:4, 14; Ba-Gal. 1:19).

Bala Liketso 1:23–26. Matthiase o ile a khetha joang?

Mokha oo ba o sebelisitseng ho khetha Matthiase o kabonahala o makatsa, empa ho laola ka lotho e ne e le mokha oa khale o sebelisoang ho fihlela liqeto (ka mohlala, Lev. 16:5–10, Num. 26:55). Holima moo, khetho e ne e le holima litho tse peli tse tsejoang tse nang le maiphihlelo a lekanang, ha se khatho ea moo ho sa tsejoeng. Balumeli hape ba rapela Molimo, ba lumela hore qeto e tla senola thato ea hae (bapisa le Liprov. 16:33). Ha bopaki bo supang hore qeto eo e ile ea hanyetsoa. Ka mor'a Pentekonta, ho laola ka lotho ea ba mokha o seng o sa sebelisoa ka lebaka la tataiso e otlolohileng ea Moea (Liketso 5:3, 11:15–18, 13:2, 16:6–9).

Haeba motho e mong a ne a ka tla ho uena le ho botsa, “Ke joang nka tsebang hore na thato ea Molimo ke efe bakeng sa bophelo baka?” karabo ea hao e ne e tla ba efe, 'me hobaneng?

Ho Ithuta Haholoanyane: “Nako eohle e lipakeng tsa Pentekonta le Parousia [ho khutla labobeli] (e ka ba telele kapa ea ba khutšoanyane) e lokela ho tlatsoa ka thomo ea kereke ea ka lefatše lohle ke matla a Moea. Balateli ba Kreste ba ne ba lokela ho phatlalatsa seo a se fihletseng ho tlang ha hae lekhetlo la pele le ho biletsa batho pakong le ho lumela e le tokisetso ea ho khutla ha hae lekhetlo la bobeli. E ne e lokela hore e be lipaki tsa hae le ‘ho isa lipheletsong tsa lefatše’ ([Liketso] 1:8) le ‘le qetellong e moloko ona.’ . . . Ha rena bolokolohi ba ho khaotsa ho fihlela re fihlela qetello ea bobeli bona.”—John R. W. Stott, *The Message of Acts: The Spirit, the Church & the World* (Downers Grove: InterVarsity, 1990), p. 44. “Thomo ea mopholosi ho barutuo e ne e kenyeletsa balumeli bohle. E kenyeletsa balumeli bohle ho Kreste ho isa pheletsong ea nako. Ke phoso e kholo ho nahana hore mosebetsi oa ho pholosa meea o itšetlehile feela ho baruti ba tlotsitsoeng. Bohle bao tšusumetso ea leholimo e ba fihletseng le ho ba tšepela evangeli. Bohle ba amohelang bophelo Kreste ba tlotselitsoe ho sebeletsa pholoho ea batho. Ke ka lebaka lena kerekeng e thehiloeng, ’me bohle ba jarang boitlamo ba eona bo halalelang ka hona ba itlama ho ba basebetsi-’moho le Kreste.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 822.

Lipotso tsa Puisano:

1. Liketso 1:7 e re isa ho Mareka 13:32: “Empa ha e le bakeng sa letsatsi leo le hora eo, ha ho ea tsebang, leha e le mangeloi a leholimong, leha e le Mora, haese Ntate feela”. Ellen G. White o re: “Ha ho sa tla ba le molaetsa hape bakeng sa batho ba Molimo o malebana le nako. Ha rea lokela ho tseba nako hantle e ka ba ea tšollelo ea Moea o Halalelang kapa ea ho tla ha Kreste.”—Selected Messages, vol. 1, p. 188. Oa eketsa: “Mang kapa mang ea tla qala ho phatlalatsa molaetsa o buang ka hora, letsatsi, kapa selemo sa ho hlaha ha Kreste, o se a nkile joko ’me o phatlalatsa molaetsa oo Morena a sa kang a mo fa oona.”—Advent Review and Sabbath Herald, Sept. 12, 1893. Lipolelo tsee li re ama ha kae kajeno?
2. Motho e mong o kile a re: “Molimo o hloka lipaki ho feta babuelli.” O nahana joang ka polelo ee?
3. Mosebetsi oa thapelo e bile ofe kerekeng ea pele? Na e bile seoelo hore nakong e ’ngoe le e ’ngoe eo ho nkoang liqeto bophelong ba eona, re fumanang taba ea thapelo (Liketso 1:24; 8:14–17; 9:11, 12; 10:4, 9, 30; 13:2, 3)? Thapelo e bapala karolo efe maphelong a rōna?